

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวัง
ภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย นางสาวธันต์นันทน์ ชันดี

ตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

สังกัด สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๙
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. หัวข้อ แนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ

กรุงเทพมหานคร มีนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้จัดตั้งอาสาสมัคร กรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด และศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับแผนกรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๒ ปลอดภัยอาชญากรรม และยาเสพติด ได้กำหนดให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยอาศัยการทำงานแบบบูรณาการเพื่อนำมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาลงไปในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร คือ สถานที่หรือศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนมีการบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนซึ่งควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ด้าน คือ ๑) สถานที่ตั้ง ควรจะต้องอยู่ในชุมชนและเป็นสถานที่ของชุมชน ๒) ผู้ให้บริการมีอาสาสมัครผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาให้บริการทุกวันหรือตามวัน เวลา ที่กำหนด ๓) เครื่องมือในการให้บริการ ได้แก่ วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ๔) การบริหารจัดการ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน คณะกรรมการเหล่านี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการเขต เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ฝ่ายเทศกิจ ฝ่ายการศึกษา ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีดับเพลิง สำนักพัฒนาสังคม สถานีตำรวจนครบาล ทหาร โรงพยาบาล คณะกรรมการชุมชน ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ประธานกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาสาสมัคร กรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน และเจ้าหน้าที่ศูนย์ อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) มีภารกิจดังนี้ กำหนดหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติในการร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน จากการขับเคลื่อนงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ที่ผ่านมาพบปัญหา ดังนี้ อาสาสมัครขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน บทบาทการทำงานไม่ชัดเจน ขาดการขับเคลื่อนและกำกับดูแลการดำเนินงาน ขาดการสนับสนุนงบประมาณ ขาดการประชาสัมพันธ์ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ความพร้อมด้านอัตรากำลังคน ขาดสิ่งกระตุ้นที่จะทำให้เกิดความร่วมมือ ไม่มีสวัสดิการและค่าตอบแทน รวมทั้งกังวลถึงความปลอดภัยในชีวิตและการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ จึงมีแนวคิดจัดทำ “แนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร” เพื่อให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๓. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

๔. เป้าหมาย

ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๕๐ เขต ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. แนวคิด /หลักการที่ใช้ในการศึกษา

๕.๑ นโยบายและที่มาของการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดนโยบายให้จัดตั้งอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด โดยสำนักงานศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) เป็นส่วนกลางในการประสานการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเสพติดกับพื้นที่เขต ผ่านศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดเขต (ศอ.ปส.เขต) ได้เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อให้ชุมชนสามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน ทั้งนี้ จากมติที่ประชุมคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ให้ความเห็นว่าผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เขตให้เป็นรูปธรรมและเห็นผลชัดเจนและมีการบูรณาการการทำงานจากทุกภาคส่วน จึงได้มีการจัดตั้ง “ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน” ขึ้นในปี ๒๕๕๙ เพื่อให้ประชาชนที่เป็นอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ทั้งในด้านการเฝ้าระวังการค้นหา ซักขวน ผู้เสพ/ผู้ติด เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ตลอดจนช่วยสอดส่องดูแลแจ้งเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ทราบและเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน

ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน คือ สถานที่หรือศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน มีการบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ด้าน คือ

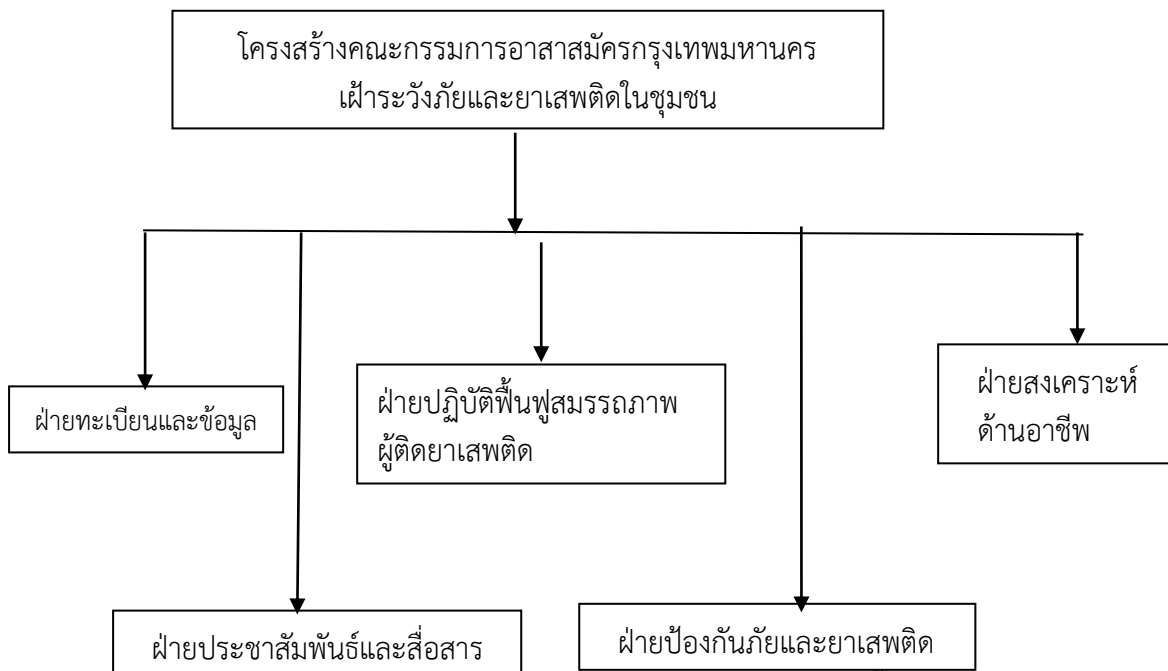
๑) สถานที่ตั้ง ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ควรจะต้องอยู่ในชุมชนและเป็นสถานที่ของชุมชน เช่น อาคารอเนกประสงค์ ห้องสมุด สถานที่เลี้ยงเด็ก วัด มัสยิดหรืออื่นๆ ไม่ควรเป็นสถานที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะชุมชนแออัด การจัดหาสถานที่ตั้งศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน โดยส่วนรวมยังมีปัญหาอยู่เพราะพื้นที่มีจำกัด ราคาแพงและขาดงบประมาณที่จะใช้ในการก่อสร้าง ในบางครั้งพื้นที่หากประชาชนมีความต้องการและเป็นความประสงค์ของประชาชนเอง อาจอนุโลมให้ใช้บ้านของอาสาสมัครหรือกรรมการชุมชนเป็นสถานที่ตั้งชั่วคราวได้ จนกว่าจะมีสถานที่ของส่วนรวม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอาสาสมัครและกรรมการชุมชนจะพิจารณาร่วมกันตามความเหมาะสม

๒) ผู้ให้บริการ มีอาสาสมัคร ไม่น้อยกว่า ๓ คน ที่ผ่านการอบรม/ปฐมนิเทศฟื้นฟูความรู้เพื่ออาสาสมัครจะได้รับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ และมีความมั่นใจในการให้บริการกับประชาชน อาสาสมัครเหล่านี้ จะต้องผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาให้บริการทุกวันหรือตามวัน เวลาที่กำหนดไว้ตามความเหมาะสม

๓) เครื่องมือในการให้บริการ ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการให้บริการ ได้แก่ วัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ มีทั้งวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในสำนักงาน ตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของชุมชน เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดบริการ แก้ไขปัญหา ยาเสพติดและปัญหาอื่นๆ ของชุมชน เครื่องมือเหล่านี้ อาจได้รับการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐหรือภาคเอกชน

๔) การบริหารจัดการ โดยจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน คณะกรรมการเหล่านี้ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ฝ่ายเทคนิค ฝ่ายการศึกษา ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีดับเพลิง สำนักพัฒนาสังคม สถานีตำรวจนครบาล ทหาร โรงพยาบาล คณะกรรมการชุมชน ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ประธานกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และเจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) หรือผู้ให้การสนับสนุนอื่นๆ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบเป็นฝ่ายต่างๆ มีภารกิจกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติในการร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน กำหนดวันเวลาให้บริการ การจัดหางบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายหมุนเวียนในศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ซึ่งการบริหารจัดการนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน จะดำรงคงอยู่ได้นานและมีการพัฒนาต่อไปสามารถช่วยเหลือตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยังพาวอาศัยของประชาชนได้ ขึ้นอยู่กับความตั้งใจและเข้มแข็งของคณะกรรมการศูนย์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องให้ความสนใจเข้ามาช่วยเหลือดำเนินการและบริหารจัดการให้ก่อน เมื่อคณะกรรมการบริหารมีความเข้าใจและสามารถดำเนินการได้เองแล้ว เจ้าหน้าที่ภาครัฐก็อาจจะค่อยๆ ถดบตบบาทลงและเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น

โครงสร้างศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน (แบบเดิม)

จากโครงสร้างศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน (แบบเดิม) พบปัญหาดังนี้

๑. ไม่มีการมอบหมายงานด้านการบริหารที่ชัดเจน
๒. ขาดการกำกับดูแลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓. ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่เรื่องการบริหารศูนย์ให้กับอาสาสมัคร

กรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด

๕.๒ แนวคิดอาสาสมัคร

งานอาสาสมัคร เป็นงานที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเป็นระยะเวลาอันยาวนาน เกิดขึ้นจากจิตสำนึกของบุคคลที่มีความเสียสละ ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อันมีสาเหตุจากข้อจำกัดเรื่องทรัพยากรบุคคลที่ปฏิบัติงาน จึงส่งผลทำให้งานอาสาสมัครมีบทบาทอย่างยิ่งในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ความหมายของคำว่า “อาสาสมัคร” มีผู้ให้คำนิยามไว้เป็นจำนวนมาก พบว่าล้วนแต่มีความหมายที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ธีรวิจน์ จุลนวล (๒๕๕๔, น.๒๔)นักสภกรรม ฐูปแก้ว (๒๕๕๔, น.๒๔) และยุพาพิศ วรรณโชติ (๒๕๕๔, น.๕๒) มองว่า อาสาสมัคร คือ บุคคลที่มีความเสียสละ ยินดี และเต็มใจ เพื่อทำประโยชน์ให้แก่สังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นจำนวนเงิน ซึ่งศศิพัฒน์ ยอดเพชร (๒๕๓๔, น.๖) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมไว้ว่าอาสาสมัครต้องคำนึงถึงความสามารถ และความถนัดของตนในการปฏิบัติงาน และไม่ยึดงานนั้นเป็นอาชีพ ซึ่งอาจจะเป็นการให้บริการ ทางตรง (Direct Service) หรือ ทางอ้อม (Indirect Service) ก็ได้ นอกจากนี้ Ellis and Noyes (ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ (๒๕๔๔) ได้ให้ความหมายที่ป้องกันว่า เป็นการเลือกกระทำสิ่งต่างๆ ที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรกระทำ และเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินทอง และการกระทำนี้ไม่ใช่ภาระงานที่ซึ่งในสังคมไทยจะพบเห็นอาสาสมัครจำนวนมากและมีความหลากหลาย อาทิเช่น อาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน/หมู่บ้าน (อสส./อสม.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อป.พร.) บางครั้งบุคคลที่เป็นอาสาสมัครเหล่านี้ สามารถมีหลายบทบาทแต่ล้วนเป็นบุคคลที่มีจิตอาสาและเสียสละเพื่อสังคม

สรุป อาสาสมัคร หมายถึง บุคคลที่เสียสละทำงานด้วยความยินดีและเต็มใจ เป็นงานที่ถนัดไม่ยึดถือเป็นอาชีพและไม่หวังผลตอบแทนหรือหวังประโยชน์ส่วนตน แต่มุ่งเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม

อาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด (สำนักงานศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) ๒๕๖๐, น.๙) หมายถึง ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรุงเทพมหานครกำหนด และผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเขต มีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่มอบหมาย

คุณสมบัติของอาสาสมัครกรุงเทพมหานครฯ มีดังนี้

๑. เป็นผู้พักอาศัยอยู่ในชุมชนอย่างน้อย ๑ ปี และมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก
๒. มีอายุระหว่าง ๒๐-๖๕ ปี
๓. มีจิตอาสา สมัครใจที่จะร่วมปฏิบัติงานในการเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน
๔. เป็นผู้นำชุมชน/ผู้นำตามธรรมชาติ/เป็นที่รู้จักและยอมรับของสมาชิกในชุมชน/เป็นผู้มีเกียรติประวัติเป็นที่ยอมรับ

๕. เป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและยาเสพติดทุกประเภท

๖. เลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๗. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต

๘. ไม่เป็นผู้เสื่อมเสียในทางศีลธรรม หรือในทางธุรกิจ หรือเป็นภัยต่อสังคม

หน้าที่ของอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด หมายถึง ภารกิจของอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดที่กรุงเทพมหานคร กำหนดไว้ ๖ ประการ ได้แก่

๑. เฝ้าระวังภัยและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนและสถานศึกษารอบๆ ชุมชน
๒. ค้นหา ชักจูงผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดให้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจและติดตามดูแล ช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษา
๓. เข้าร่วมประชุมกับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเขต
๔. ติดตามข้อมูลข่าวสารที่อาจเป็นภัยกับความมั่นคงของรัฐ และแจ้งเหตุที่เป็นภัยและปัญหาเสพติดให้ผู้ประสานงานของสำนักงานเขต
๕. ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางด้านราชการ การเฝ้าระวังภัยต่างๆ และยาเสพติด

๖. เฝ้าระวังและป้องกันอาชญากรรม และภัยต่างๆ

เมื่อพิจารณาความหมาย บทบาทของอาสาสมัคร และอาสาสมัครกรุงเทพมหานคร เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดแล้วกล่าวโดยสรุปได้ว่า อาสาสมัครและอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ต่างเป็นผู้ที่มีความเสียสละและสมัครใจในการปฏิบัติงานโดยมุ่งหวังผลประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก และไม่หวังผลตอบแทนเป็นจำนวนเงิน แต่ได้รับผลตอบแทนเป็นความสุขทางจิตใจ ความรู้สึก ภาคภูมิใจ และการได้รับการยกย่องชื่นชม ซึ่งการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน จำเป็นต้องอาศัยความเสียสละ สมัครใจ ความพร้อมในการทำงาน ต้องเป็นส่วนกลางในการประสานความร่วมมือกับทุกหน่วยงาน จึงทำให้งานอาสาสมัครมีความจำเป็นในสังคมไทย

๕.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

พจนานุกรมอังกฤษฉบับอ็อกฟอร์ด ได้ให้คำนิยาม การมีส่วนร่วม (Participation) ไว้ว่า “เป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่างหรือบางเรื่อง” คำว่าการมีส่วนร่วม โดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” การมีส่วนร่วมจึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจไม่ว่าเขาคนนั้นจะสนใจแบบจริงจังหรือไม่ก็ตาม และคนผู้นั้นไม่ว่าจะเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ถือว่าการมีส่วนร่วมได้

ปรีดา เจษฎาวรางกุล (๒๕๕๐, น.๒๔) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็น กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันกับประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (๒๕๓๑, น.๖) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมเข้าร่วม จะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียต้องการที่สุดนั้น จักได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริงและมั่นใจมากขึ้นว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้ากัน

กล่าวโดยสรุปแล้ว การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคล หรือกลุ่มชุมชน สังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่จุดเริ่มต้นของงาน/แผนงาน/กิจกรรมด้วยความสมัครใจ โดยร่วมแสดงความคิดเห็น

ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนกระทั่งสิ้นสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนหรือสังคมของตนเอง ซึ่งในการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน เช่น ผู้อำนวยการเขต อาสาสมัครกรุงเทพมหานคร เฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ตำรวจ ศูนย์บริการสาธารณสุข เพื่อประกอบการวางแผน การกำหนดแนวทาง บทบาทหน้าที่การดำเนินงาน การตัดสินใจ และประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนสามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดได้ในทุกมิติอย่างต่อเนื่อง

๕.๔ แนวคิดการวิเคราะห์องค์กร SWOT Analysis

SWOT Analysis ของ อัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) คือ การวิเคราะห์สภาพขององค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบัน โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้าน คือ สภาพการณ์ภายใน และสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้น การวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อยหรือสิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต เพื่อให้รู้ตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อมชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส - อุปสรรค วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้ว และแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กร และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ โดยองค์ประกอบของ SWOT มีดังนี้

S - Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็ง ด้านทรัพยากรบุคคล จุดแข็งด้านกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติขององค์กรซึ่งองค์กร จะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งต่าง ๆ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ให้กับองค์กร

W - Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหานั้น

O - Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรซึ่งโอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน ผู้บริหารที่ดีจะต้องแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

T - Threats หมายถึง อุปสรรค ข้อจำกัด ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่ถูกต้องขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่จะมุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มันน้อยที่สุด ภายใต้การวิเคราะห์ ทฤษฎี SWOT ของอัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey)

๕.๕ วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA cycle)

วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA cycle) เป็นแนวคิดของ W.Edwards Deming เป็นกิจกรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑) P : PLAN การวางแผน หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบการกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

๒) D : DO การปฏิบัติตามแผน หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานตามแผนเป็นการลงมือทำและเก็บข้อมูล เพื่อหาจุดอ่อนหรือจุดที่สามารถพัฒนามากขึ้นได้ รวมถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ อาจมีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานรองรับและกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงานเอาไว้อย่างชัดเจน

๓) C : Check การตรวจสอบ หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบเป็นขั้นตอนหาช่องทางและวิธีพัฒนากระบวนการต่างๆให้เร็วขึ้นหรือมีประสิทธิภาพมากขึ้นรวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสและอุปสรรคต่างๆในกระบวนการ ซึ่งขั้นตอนนี้จะเริ่มเมื่อมีการดำเนินงานไปแล้วและประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

๔) A : Action การปรับปรุงแก้ไข หมายถึงการนำผลประเมินที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแผนในการปรับปรุงต่อไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดวงจรเดมมิง หรือ PDCA มาใช้ในการดำเนินงาน ดังนี้

P : Plan การวางแผน ประกอบด้วย

๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากการประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน เพื่อนำข้อมูลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อกำหนดวางแผนโครงการเพื่อขออนุมัติและทำแผนการดำเนินงานพร้อมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

๒. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและจัดทำร่างแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติด โดยมีรายละเอียดที่กำหนด ดังนี้

- กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้แทนจากสำนักอนามัย ผู้แทนจากสำนักพัฒนาสังคม ผู้แทนจากสำนักงานปกครองและทะเบียน ผู้แทนจากฝ่ายปกครอง ๖ กลุ่มเขต ผู้แทนจากฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ๖ กลุ่มเขต ประธานอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ๖ กลุ่มเขต

- ปัญหาที่พบคือไม่มีการบริหารจัดการงานที่ชัดเจน ขาดการกำกับดูแลจากหน่วยงาน และขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่เรื่องการบริหารงานศูนย์เฝ้าระวังภัยให้กับอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดที่ปฏิบัติงานในศูนย์เฝ้าระวังฯ

- การติดตามประเมินผลจากแบบรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังฯ ทุกไตรมาส ๓ เดือน ซึ่งจะมีการดำเนินการโดยศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน จำนวน ๓๖๐ แห่ง ที่ต้องดำเนินการส่งแบบรายงานผลกลับมาที่สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัย

D : DO การปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย

๑. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันจัดทำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติด คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักอนามัย ผู้แทนจากสำนักพัฒนาสังคม ผู้แทนจากสำนักงานปกครองและทะเบียน ผู้แทนจากฝ่ายปกครอง ๖ กลุ่มเขต ผู้แทนจาก

ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ๒ กลุ่มเขต ประธานอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ๒ กลุ่มเขต

๒. จัดประชุมคณะกรรมการ โดยแนะนำคณะกรรมการต่อผู้บริหารหน่วยงาน ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดประชุมและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อเสนอรูปแบบและเนื้อหาของร่างแนวทางฯ และปรับเนื้อหาในร่างแนวทางฯ ให้ครอบคลุม พร้อมทั้งจะนำไปปฏิบัติและรวบรวมปัญหาที่พบระหว่างการทดลองใช้ร่างแนวทางฯ โดยทดลองใช้ในศูนย์ฯ ที่ได้รับการคัดเลือกจาก ๕๐ สำนักงานเขตฯ ละ ๒ ศูนย์ เป็นระยะเวลา ๖ เดือนและหลังจากการทดลองใช้ร่างแนวทางฯ แล้วพบปัญหาจึงมีปรับแก้เนื้อหาในร่างแนวทางฯ ให้เหมาะสม และจึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนให้เป็นฉบับสมบูรณ์

๓. จัดประชุมสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้แทนจากสำนักอนามัย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และอาสาสมัครศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดที่ปฏิบัติงาน

C : Check การตรวจสอบ ประกอบด้วย

๑. รวบรวมข้อมูลปัญหาหรือข้อจำกัดที่พบระหว่างการทดลองใช้ร่างแนวทางฯ มาปรับปรุงพร้อมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานอีกครั้ง

๒. มีการตรวจสอบถึงการมีส่วนร่วมของศูนย์อำนวยความสะดวกและปราบปรามยาเสพติด (ศอ.ปส.กทม.) สำนักงานเขต อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฯ ได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผนงาน กิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยร่วมแสดงความ คิดเห็น ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนกระทั่งสิ้นสุดเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนหรือสังคมของตนเอง

A : Action การปรับปรุงแก้ไข

๑. จัดประชุมคณะกรรมการแนวทางฯ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบแนวทางฯ ฉบับปรับปรุงที่เสร็จสมบูรณ์โดยเสนอขอความเห็นชอบต่อผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๒. หลังจากแนวทางฯ ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารกรุงเทพมหานครจึงได้จัดประชุมเพื่อชี้แจงการนำแนวทางฯ ไปปฏิบัติ ทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต

ดังนั้นในการดำเนินงาน ผู้ศึกษา ได้ทำการศึกษาข้อมูลและแนวคิดเพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่มีส่วนทำให้การดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยนโยบายและที่มาเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัคร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการซึ่งการดำเนินงานภายในศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดต้องการความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจจากผู้ที่มิใช่จิตอาสาหรืออาสาสมัครที่อยู่ในชุมชนนั้นๆ เข้ามาร่วมขับเคลื่อนงานให้เป็นระบบ รวมถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่จะช่วยให้การแก้ไขปัญหาต่างๆ ประสบความสำเร็จ จากการวิเคราะห์สภาวะองค์กรมาใช้ในการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพบปัญหาว่าไม่มีการมอบหมายด้านการบริหารที่ชัดเจน ขาดการกำกับดูแลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่เรื่องการบริหารศูนย์ฯ ให้กับอาสาสมัครฯ รวมถึงการนำแนวคิดวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA cycle) มาใช้พัฒนาประสิทธิภาพของการดำเนินงาน การวางแผนอย่างรอบคอบ การกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ

ตามแผน เป็นการลงมือทำและเก็บข้อมูล เพื่อหาจุดอ่อนหรือจุดที่สามารถพัฒนาได้ โดยอาจมีการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการรองรับและกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงานเอาไว้อย่างชัดเจนและตรวจสอบอุปสรรคต่างๆในการดำเนินการและประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้พร้อมทั้งนำผลประเมินที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแผนในการปรับปรุงต่อไปเพื่อให้ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานครมีการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน โดยพบปัญหา ดังนี้ การมอบหมายงานด้านการบริหารที่ไม่ชัดเจน ขาดการกำกับดูแลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่เรื่องการบริหารศูนย์ให้กับอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดที่ปฏิบัติงานในศูนย์เฝ้าระวังฯ ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เช่น การมอบหมายงานไม่ชัดเจนควรมีการระบุผู้รับผิดชอบ ต้องมีการแต่งตั้งหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบดูแลการดำเนินงานของศูนย์ฯ พร้อมทั้งการปรับโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นรูปธรรม โดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทุกขั้นตอนของโครงการ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริงและผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอกัน ซึ่งโครงสร้างเดิมของศูนย์ฯ ประกอบด้วย ฝ่ายทะเบียนและข้อมูล ฝ่ายประชาสัมพันธ์และสื่อสาร ฝ่ายปฏิบัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ฝ่ายป้องกันภัยยาเสพติดและฝ่ายสงเคราะห์ด้านอาชีพแต่ไม่ได้มีการขับเคลื่อนการทำงานในแต่ละฝ่ายเนื่องจากไม่มีสถานที่ตั้ง ไม่มีการบริหารจัดการและหน้าที่ไม่ชัดเจนพร้อมทั้งไม่มีการจัดกิจกรรมภายในศูนย์ฯจึงได้มีการวางแนวทางเพื่อปรับปรุงโครงสร้างของศูนย์ฯ ให้มีความชัดเจนสามารถขับเคลื่อนการทำงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม

- จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันจัดทำร่างแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดพร้อมทั้งดำเนินการจัดประชุมซึ่งคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักอนามัย ผู้แทนจากสำนักพัฒนาสังคม ผู้แทนจากสำนักงานปกครองและทะเบียน ผู้แทนจากฝ่ายปกครอง ๖ กลุ่มเขต ผู้แทนจากฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ๖ กลุ่มเขต ประธานอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ๖ กลุ่มเขต โดยมีหน้าที่ พิจารณา กำหนดแนวทางการดำเนินงาน จัดเตรียมข้อมูลต่างๆ นำมาวางแผนเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง รูปแบบในการปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีการติดตามประเมินผลโดยการรวบรวมแบบรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังฯ ทุกไตรมาส ๓ เดือน ซึ่งจะมีการส่งแบบรายงานผลกลับมายังสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัยในฐานะคณะกรรมการและเลขานุการ

- จัดประชุมคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักอนามัย ผู้แทนจากสำนักพัฒนาสังคม ผู้แทนจากสำนักงานปกครองและทะเบียน ผู้แทนจากฝ่ายปกครอง ๖ กลุ่มเขต ผู้แทนจากฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ๖ กลุ่มเขต ประธานอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ๖ กลุ่มเขต และจัดทำร่างแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังฯ โดยจัดประชุม จำนวน ๔ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ มีการชี้แจงวัตถุประสงค์และนำปัญหาที่พบมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อสนับสนุนให้เกิด

การเปลี่ยนแปลงของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ครั้งที่ ๒ ร่วมกันพิจารณารูปแบบ เนื้อหาร่างแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้ครอบคลุมทุกมิติ ครั้งที่ ๓ มีการดำเนินการเพื่อนำไป ทดลองใช้ในศูนย์ฯ ที่ได้รับการคัดเลือกจาก ๕๐ สำนักงานเขตฯ ละ ๒ ศูนย์ เป็นระยะเวลา ๖ เดือน ครั้งที่ ๔ จัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างแนวทางฯ

- กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ประสาน ๕๐ สำนักงานเขต ขอความร่วมมือในการ คัดเลือกศูนย์เฝ้าระวังฯ เพื่อดำเนินการนำร่อง พร้อมทั้งชี้แจงร่างแนวทางฯ ที่จัดทำขึ้นให้กับผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ ก่อนจะนำร่างแนวทางไปทดลองใช้และหากพบปัญหาจากการทดลองใช้ร่างแนวทางฯ เช่น ขาดอัตรากำลังคนในการปฏิบัติงาน ขาดการสนับสนุนงบประมาณ ขาดสิ่งกระตุ้นให้เกิดความ ร่วมมือ รวมถึงคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตในการทำงานด้านยาเสพติด เป็นต้น ทำการรวบรวมปัญหา ที่พบ และนำมาพิจารณาหาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

๖.๒ ระยะเวลา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

๗.๑ ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๗.๒ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเขต (ศป.ปส.เขต) มีข้อมูลยาเสพติด ในชุมชน ที่เป็นปัจจุบัน

๗.๓ สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด ได้รับข้อมูลสถานการณ์ยาเสพติด ในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนงานโครงการสนับสนุนการ ดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนต่อไป

๘. งบประมาณ

เงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินบำรุงสถานบริการสาธารณสุขสำนักอนามัย ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังนี้

๑. ค่าเลี้ยงรับรองคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง

- ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม

(๒๔ คน x ๑ วัน x ๑๒๐ บาท x ๔ ครั้ง = ๑๑,๕๒๐ บาท)

- ระเบียบค่าเลี้ยงรับรองสำหรับคณะกรรมการดำเนินการตามข้อบัญญัติ

กรุงเทพมหานคร เรื่องการจ่ายเงินค่าเลี้ยงรับรอง พ.ศ. ๒๕๔๙

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ การติดตามและประเมินผล
เพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร	ผลผลิต (Output) มีแนวทางการดำเนินงานให้ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนทั้ง ๕๐ สำนักงานเขตใช้ดำเนินการเป็นแบบแผนเดียวกัน	๑. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง ๒. จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแนวทาง ๓. จัดประชุมคณะกรรมการแบบรายงานผลการดำเนินงานศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดตามไตรมาส
	ผลลัพธ์ (Outcome) ร้อยละ ๑๐๐ ของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีการนำแนวทางการดำเนินงานไปใช้อย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานผลทุกไตรมาส	ได้รับแบบรายงานผลการดำเนินงานศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดครบ ๕๐ สำนักงานเขต

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. กรุงเทพมหานคร ควรสนับสนุนงบประมาณให้กับศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนในด้านการบริหารจัดการศูนย์เฝ้าระวังฯ

๒. สำนักงานเขตควรส่งเสริมและให้ความรู้อาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดอย่างน้อย ปี ละ ๑ ครั้งให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. สำนักงานเขตควรมีการประชาสัมพันธ์แนวคิดจิตอาสาให้กับประชาชนในชุมชนได้รับทราบและรณรงค์สร้างกระแสการเป็นจิตอาสาให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

หนังสือ

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (๒๕๓๑) การพัฒนาชนบทไทย (สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
ศศิพัฒน์ ยอดเพชร.(๒๕๓๔). การวิจัยเสริมหลักสูตรเรื่องการพัฒนาบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์
ในการบริการผู้สูงอายุ.ม.ป.พ.

วิทยานิพนธ์

ปรีดา เฉษฐาวารากุล. (๒๕๕๐). การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาล
เมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการ
ปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น) ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ยุพาพิศ วรรณโชติ. (๒๕๕๔). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
(อพม.) ต่อการเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัว จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์,ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์,สาขาการบริหาร
และนโยบายสวัสดิการสังคม.

เอกสารอื่นๆ

ธีรวัจน์ จุลนวล. (๒๕๕๔). การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) ต่อการดูแลผู้สูงอายุที่
บ้าน : กรณีศึกษาสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสตูล. (สารนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ศุภรัตน์ รัตนมุขย์. (๒๕๕๙). อาสาสมัคร : การพัฒนาตนเองและสังคม.สืบค้นจาก
www.volunteerspirit.org/files/volunteer%๒๐and%๒๐human.pdf
PDCA คืออะไร – วงจรบริหารสี่ขั้นตอน ๔ ขั้นตอน สิงหาคม ๑๑,๒๐๒๐ / Operations
Management / By Tiger (Online). <https://thaiwinner.com/pdca-cycle/>, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕
พฤษภาคม ๒๕๖๔ -----(๑๒ ต.ค. ๒๕๕๕) SWOT Analysis - Strategic Management -
(Online). <http://tueyfue.blogspot.com> > ๒๐๑๒/๑๐ > swot-analysis, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕
พฤษภาคม ๒๕๖๔ -----(๑๙๔๑) The effect of Brand Trust and Country of Origin
Images to purchase decision Case study: COACH EST. NEW YORK (Online)
http://dspace.bu.ac.th/bitstream/๑๒๓๔๕๖๗๘๙/๑๑๔๙/๑/ananya_utha.pdf, สืบค้นเมื่อวันที่
๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ภาคผนวก

(ร่าง)

แนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน.....

๑. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักอนามัย	ประธาน
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด	รองประธาน
๓. ผู้แทนจากสำนักอนามัย	กรรมการ
๔. ผู้แทนจากสำนักพัฒนาสังคม	กรรมการ
๕. ผู้แทนจากสำนักงานปกครองและทะเบียน	กรรมการ
๖. ผู้แทนจากฝ่ายปกครอง ๖ กลุ่มเขต	กรรมการ
๗. ผู้แทนจากฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ๖ กลุ่มเขต	กรรมการ
๘. ประธานอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ๖ กลุ่มเขต	กรรมการ
๙. นักสังคมสงเคราะห์ สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด	กรรมการและเลขานุการ

โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดเตรียมข้อมูลต่างๆ สำหรับใช้ในการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการดำเนินงานในการจัดทำแนวทางการฯ ร่วมกับคณะกรรมการฯ

๒. กำหนดกรอบแนวทาง ขอบเขตเนื้อหาและรูปแบบในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. จัดทำเนื้อหาร่างแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังฯ ตามแนวทางที่กำหนด

๒. ศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ฯ ประกอบด้วยคณะกรรมการศูนย์ฯ และมีการกำหนดบทบาทภารกิจการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ ดังนี้

๑. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ผู้อำนวยการ ควบคุม กำกับ ดูแล ศูนย์เฝ้าระวังภัยฯ ให้เกิดความเรียบร้อย ซึ่งมีคณะกรรมการ ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน ๑ คน และเลขานุการ ๑ คน โดยมีหน้าที่ดังนี้

๑.๑ ประธาน มีหน้าที่ผู้อำนวยการ ควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อรับทราบข้อมูลและนำมาวางแผนการทำงาน เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน

๑.๒ รองประธาน มีหน้าที่ สนับสนุนช่วยเหลือประธานในการปฏิบัติหน้าที่

๑.๓ เลขานุการ มีหน้าที่ สนับสนุนช่วยเหลือประธานและรองประธาน ในการปฏิบัติหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลต่างๆ สำหรับใช้ในการดำเนินงาน ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและภาคประชาชน

๒. ฝ่ายทะเบียนข้อมูลและข่าวสาร ประกอบด้วยหัวหน้าฝ่ายและทะเบียนฯ จำนวน ๑ คน กรรมการ ๕ คน มีหน้าที่ จัดทำทะเบียนสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน จัดทำฐานข้อมูลต่างๆ เช่น สถานการณ์ ปัญหาเสพติดของชุมชน ผู้เสพ/ผู้ติดในชุมชน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๓. ฝ่ายประชาสัมพันธ์และสื่อสาร ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ฯ จำนวน ๑ คน กรรมการ จำนวน ๕ คน มีหน้าที่ ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภัยและยาเสพติด และข้อมูลข่าวสารที่อาจเป็นภัยกับความมั่นคงของรัฐให้กับประชาชนในชุมชน ให้ข้อมูลข่าวสารด้าน ยาเสพติดที่ถูกต้องกับหน่วยงานภายนอกเพื่อประโยชน์กับชุมชนของตนเอง

๔. ฝ่ายบริการ ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายบริการ จำนวน ๑ คน กรรมการ จำนวน ๑๐ คน มีหน้าที่ ดำเนินงานศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน ฯ ภารกิจหลัก ๓ ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการ แก้ไขปัญหาและการฟื้นฟู และด้านการบำบัดรักษา ภารกิจรอง ๓ ด้าน คือ ด้านการป้องกันภัย ด้านสังคม สงเคราะห์ และด้านสังคม

การดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน.....

ภารกิจในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

๒.๑ ภารกิจหลัก แบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑.๑ ด้านการป้องกัน เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่คนในชุมชนและเฝ้าระวัง เพื่อไม่ให้คนในชุมชนไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยสามารถดำเนินการได้ เช่น จัดกิจกรรมการเผยแพร่ ให้ความรู้ การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ การจัดประชุม/ประชาคมหมู่บ้าน การเผยแพร่ผ่าน หอกระจายข่าว กิจกรรมกีฬาเพื่อเป็นการปลูกฝังและจูงใจ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในเด็กปฐมวัย ในชุมชน ฯลฯ

๒.๑.๒ ด้านการแก้ไขปัญหาและการฟื้นฟู เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดที่เกิดขึ้นภายในชุมชน เมื่อชุมชนมีการค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด จะต้องมีการคัดกรอง เพื่อวางแผนให้การช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม เช่น การส่งเสริมด้านอาชีพ การจูงใจให้เข้าสู่ระบบ การบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ

๒.๑.๓ ด้านการบำบัดรักษา ประสานงานและการส่งต่อผู้เสพ/ผู้ติด ด้านการบำบัดรักษาให้ได้รับการบำบัดรักษาโดยหน่วยงานเฉพาะด้าน เช่น ผู้ป่วยยาเสพติดที่มีอาการ ทางจิตให้เข้ารับการรักษา ตลอดจนการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment & Care)

๒.๒ ภารกิจรอง แบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๒.๑ ด้านการป้องกันภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ความมั่นคง (ระเบิด/ ก่อการร้ายและอื่นๆ)

๒.๒.๒ ด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ประสาน หน่วยงานผู้มีจิตศรัทธาให้ความช่วยเหลือ

๒.๒.๓ ด้านสังคมส่วนรวม เช่น งานการกุศล งานจิตอาสาอื่นๆ

หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติด

เป็นหน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณในการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยฯ ให้เกิดความต่อเนื่องมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ประกอบด้วย

๑) หน่วยงานภาครัฐ เช่น ศป.ปส.กทม. ปปส.กทม. ศป.ปส.เขต สำนักงานมัธยมศึกษาบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ฯลฯ

๒) หน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัท ห้าง/ร้าน และสถานประกอบการในพื้นที่

๓) หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สสส.

แบบรายงานผล การดำเนินงานศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน

- ไตรมาสที่ ๑ เดือนตุลาคม - ธันวาคม   ไตรมาสที่ ๒ เดือนมกราคม - มีนาคม
 ไตรมาสที่ ๓ เดือนเมษายน - มิถุนายน   ไตรมาสที่ ๔ เดือนกรกฎาคม - กันยายน

เดือน..... พ.ศ. ....

ชื่อ - สกุล ประธานศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน.....

หมายเลขโทรศัพท์ .....เขต.....

๑. การจัดกิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาและสารเสพติดในชุมชน

- ๑.๑ ให้ความรู้เรื่องยา/สารเสพติดแก่เยาวชน ประชาชนทั่วไป รายบุคคล จำนวน.....ราย
๑.๒ ให้ความรู้เรื่องยา/สารเสพติดแก่เยาวชน ประชาชนทั่วไป ผ่านเสียงตามสาย จำนวน.....ครั้ง
๑.๓ จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด/บุหรี่/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน.....ครั้ง
๑.๔ แนะนำ ส่งต่อผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา จำนวน.....ราย
๑.๕ ร่วมช่วยเหลือ สนับสนุนการติดตามดูแล ช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษา
ในชุมชน จำนวน ..... ราย

๒. การมีส่วนร่วมกับภาครัฐ/ภาคประชาชน ภาคสังคม

- ๒.๑ ร่วมประชุม/เวทีประชาคม จำนวน.....ครั้ง
๒.๒ ร่วมกิจกรรมป้องกันยาและสารเสพติดกับหน่วยงานอื่นๆ จำนวน.....ครั้ง
๒.๓ พัฒนาศักยภาพในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาและสารเสพติด/อบรม/ศึกษาดูงาน
จำนวน.....ครั้ง
๒.๓ อื่นๆ ระบุ ..... จำนวน.....ครั้ง

๓. การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้มีปัญหาเรื่องยาและสารเสพติด จำนวน.....ราย

๔. สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในชุมชน

.....
.....
.....
.....

ชื่อ-สกุลผู้รายงาน.....

ตำแหน่งอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด

หมายเหตุ นำส่งที่สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด โทร ๐๒-๓๕๔ ๔๒๔๐

โครงสร้างศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน (แบบใหม่)

ประธานศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน

ภารกิจของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติด

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ประกอบด้วย

- ประธาน มีหน้าที่ ควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์เฝ้าระวัง เข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อรับทราบข้อมูล และนำมาวางแผนการทำงาน ตลอดจนอำนวยความสะดวกของศูนย์เฝ้าระวังภัย ฯ และเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ
- รองประธาน มีหน้าที่ สนับสนุนช่วยเหลือประธานในการปฏิบัติหน้าที่
- เลขานุการ มีหน้าที่ สนับสนุนช่วยเหลือประธานและรองประธาน ในการปฏิบัติหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลต่างๆ สำหรับใช้ในการดำเนินงาน ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน

ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลข่าวสาร

ประกอบด้วย

- หัวหน้าฝ่ายทะเบียนฯ จำนวน ๑ คน
  - กรรมการ จำนวน ๕ คน
- มีหน้าที่ จัดทำทะเบียนสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน จัดทำฐานข้อมูลต่างๆ เช่น สถานการณ์ปัญหาเสพติดของชุมชน ผู้เสพ/ผู้ติดในชุมชน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายประชาสัมพันธ์และสื่อสาร

ประกอบด้วย

- หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ จำนวน ๑ คน
  - กรรมการ จำนวน ๕ คน
- มีหน้าที่ ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภัยและยาเสพติด และข้อมูลข่าวสารที่อาจเป็นภัยกับความมั่นคงของรัฐให้กับประชาชน ในชุมชน ให้ข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติดที่ถูกต้องกับหน่วยงานภายนอกเพื่อประโยชน์กับชุมชนของตนเอง

ฝ่ายบริการ

ประกอบด้วย

- หัวหน้าฝ่ายบริการ จำนวน ๑ คน
  - กรรมการ จำนวน ๑๐ คน
- มีหน้าที่ เฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ค้นหา ชักจูง ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ที่ผ่านการบำบัดรักษา ให้ความช่วยเหลือ ประสานงานและส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีภารกิจหลัก ๓ ด้าน การป้องกันการแก้ไขปัญหาและการฟื้นฟู และการบำบัด และภารกิจรอง ๓ ด้าน การป้องกันภัย การสังคมสงเคราะห์ และสังคม

หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยและยาเสพติด

เป็นหน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ในการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังภัยฯ ให้เกิดความต่อเนื่องมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ประกอบด้วย

๑. หน่วยงานภาครัฐ เช่น ศป.ปส.กทม. ปปส.กทม. ศป.ปส.เขต สำนักอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ ฯลฯ
๒. หน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัท ห้าง/ร้าน และสถานประกอบการในพื้นที่
๓. หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สสส.